ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

RUGSTREEPPAD EN ALGEMENE SOORTEN

IRT HET PLAATSEN VAN PADDENSCHERMEN

VOORHOUT

MILIEUBEHEER

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

RUGSTREEPPAD EN ALGEMENE SOORTEN

IRT HET PLAATSEN VAN PADDENSCHERMEN

VOORHOUT

Colofon

Opdrachtgever: Heijmans Vastgoed B.V.
Postbus 2
5240 BB Rosmalen

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
[redacted]
[redacted] www.vdhelm.nl

Projectfoto's: [redacted]

Wijze van citeren: VanderHelm Milieubeheer B.V. (2023). *Kenmerk TONB20230559. Ecologisch werkprotocol rugstreeppad en algemene soorten irt het plaatsen van paddenschermen te Voorhout d.d. 22-09-2023*

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: PZAL20230026

Verantwoording	**Status / versie**	Definitief, versie 3
	Datum	22 september 2023
Auteur	[redacted]	
Kwaliteitscontrole & vrijgave	[redacted]	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4

1.1 AANLEIDING 4
1.2 BESCHRIJVING PROJECTGEBIED 4
1.3 WERKZAAMHEDEN EN PLANNING 5
1.4 TE BESCHERMEN ECOLOGISCHE WAARDEN 6

2. MAATREGELEN EN VERPLICHTINGEN 7

2.1 ALGEMENE MAATREGELEN RUGSTREEPPAD 7
2.2 SPECIFIEKE MAATREGELEN PADDENSCHERM 7
2.3 MAATREGELEN ALGEMENE ZORGPLICHT 8

3. ORGANISATIE ECOLOGISCHE BEGELEIDING 10

3.1 PLANNING ECOLOGISCHE BEGELEIDING 10
3.2. GEGEVENS BETROKKEN ORGANISATIES 10

BIJLAGEN:

1. KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING
2. INRICHTING AMFBIESCHERMEN

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van de Heijmans Vastgoed B.V. opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologisch werkprotocol voor de rugstreeppad en algemene soorten, ten behoeve van het plaatsen van paddenschermen in de Driehoek en de Vijver.

1.1 AANLEIDING

De aanleiding voor het opstellen van het ecologisch werkprotocol zijn de geplande werkzaamheden in het projectgebied en de Wet natuurbescherming. Dit werkprotocol wordt opgesteld om een deel van de paddenscherm in Nieuw Boekhorst te Voorhout te kunnen plaatsen. De ontheffing wordt pas definitief verklaard als de bestemmingsplanprocedure volledig is afgerond en definitief wordt verklaard. Echter zal dit pas gebeuren in het voorjaar (februari-maart) van 2024. Dit valt samen met het broedseizoen van de weidevogels, waardoor gewacht dient te worden met de werkzaamheden na het broedseizoen van de weidevogels. Wanneer hierop gewacht wordt zal pas in september/oktober 2024 de schermen kunnen worden geplaatst en de padden worden afgevangen dit drukt en enorme stempel op de planning. De afvangperiode die dan kan worden gehanteerd start in september en eindigt in oktober 2024, waarna het bouwrijp maken op z'n vroegst kan aanvangen. En aansluitend hiervan de bouw van de woningen.

Dit ecologisch werkprotocol heeft alleen betrekking op het plaatsen van het paddenscherm in de Driehoek en Deelgebied de Vijver (Fase 1). Wanneer de ontheffing definitief is en de overige werkzaamheden worden opgepakt, zal hiervoor een ge-update werkprotocol nodig zijn.

Met behulp van een dergelijk protocol wordt voor de aannemer inzichtelijk welke maatregelen moeten worden genomen en wanneer deze genomen moeten worden. Op deze manier wordt voorkomen dat aantasting van de aanwezige beschermde natuurwaarden optreedt. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het werkprotocol te worden ingediend bij [redacted] van Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZHZ).

1.2 BESCHRIJVING PROJECTGEBIED

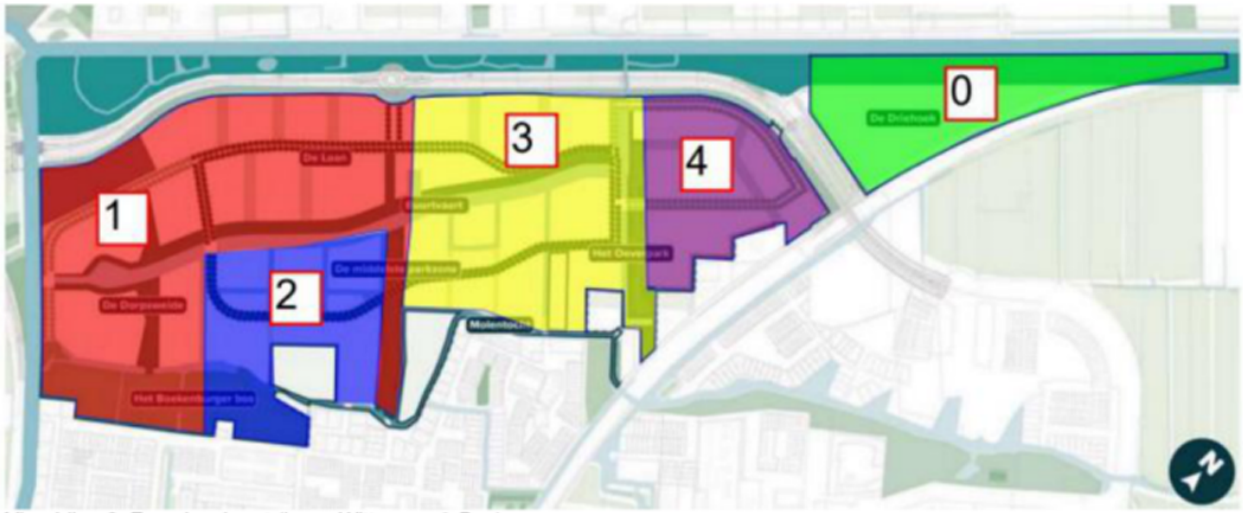
Het plangebied van de nieuwe woonwijk beslaat ongeveer 40 ha, en wordt begrensd door de Noordelijke Randweg (recent aangelegd) ten noorden, een spoorweg ten oosten, de Beukenrode en de Boekenburglaan ten zuiden en de Leidsevaart ten westen van het plangebied (afbeelding 1). Het plangebied betreft laaggelegen grasland in polder Boekhorst, een landschap met een rijke cultuurhistorie. De polder is omgeven door boezemwater de Leidsevaart. Het plangebied grenst ten zuidoosten aan de stedelijke woonkern van Voorhout, een plaats in de gemeente Teylingen. Het plangebied wordt ten noorden, zuiden en westen omgeven door open agrarisch gebied. Ten noordwesten zijn tevens twee bosgebieden aanwezig, Landgoed Offem (1 km) en bosgebied Nieuw Leeuwenhorst (1,2 km).

Afbeelding 1: Volledige onderzoeksgebied (bron: Witteveen & Bos).

1.3 WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

Het project zal verdeeld over meerdere jaren uitgevoerd worden (mede afhankelijk van de vraag naar woningen). Bij de planning wordt rekening gehouden met de in dit activiteitenplan voorgeschreven mitigerende maatregelen met betrekking tot werkperioden en uitvoeringswijze. Het compensatiegebied voor rugstreeppad wordt gerealiseerd in jaar 0 (tussen nu en de start van de werkzaamheden voor realisatie van de woonwijk), waarna in jaar 1 fase één van de bouwwerkzaamheden van start gaat. Afhankelijk van wanneer de bestemmingsplanprocedure wordt afgerond en daarbij ook de ontheffing Wet natuurbescherming verkregen wordt zal in maart 2023 of augustus 2023 gestart worden met het uitrasteren van het gebied voor fase 1 en het afvangen van rugstreeppad. Vervolgens start in jaar 2 fase twee van de bouwwerkzaamheden opnieuw met het in één van de twee periodes uitrasteren en afvangen, enzovoort. Voor al deze fases gelden steeds de in dit activiteitenplan voorgestelde planningseisen.

Afbeelding 2: Faseringskaart (bron: Witteveen & Bos).

1.4 TE BESCHERMEN ECOLOGISCHE WAARDEN

In tabel 1 worden de aanwezige en te verwachten soort(groep)en weergegeven en de locatie waar deze worden verwacht.

Tabel 1: Aanwezige (zwaarder beschermde) soorten in het projectgebied

Soort	**Ontheffing/overtreding Wnb voorkomen/ zorgplicht**	**Aanwezig/verwacht**	**Locatie**
Rugstreeppad	Overtreding op de Wet natuurbescherming voorkomen	Aanwezig	In het hele projectgebied.
Algemene soorten en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Zorgplicht	Aangetroffen en verwacht	In het hele projectgebied

Door het hele plangebied zijn in drie kerngebieden rugstreeppadden gehoord. Het zijn enkel de geslachtsrijpe mannetjes die aan koorzang doen. Met een geslachtsverhouding van 1:1 wordt de totale populatie aldus geschat op circa. 300 - 400 exemplaren. Aangezien juveniele mannetjes nog niet roepen zal het aantal hoogstwaarschijnlijk eerder aan de kant van 400 exemplaren liggen.

Afbeelding 3: Habitatten rugstreeppad (bron: Witteveen & Bos).

2. MAATREGELEN EN VERPLICHTINGEN

In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke verplichtingen gelden op basis van de Wet natuurbescherming. Daarnaast is aangegeven welke ecologische maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden de Wet natuurbescherming wordt overtreden. De maatregelen en verplichtingen worden voorafgegaan door een nummer.

De ecologische begeleiding dient te worden verzorgd door deskundig personeel, zoals genoemd door het Ministerie van Economische Zaken. Ecologen van VanderHelm Milieubeheer B.V. voldoen aan deze voorwaarden voor deskundig personeel, zie box 1. De ecologische begeleiding wordt minimaal uitgevoerd op kritische momenten in overleg met de opdrachtgever. In paragraaf 3.2 is een overzicht opgenomen van de minimale begeleiding die bij dit project nodig is.

Box 1: Deskundigheid

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

2.1 ALGEMENE MAATREGELEN RUGSTREEPPAD

Dit werkprotocol heeft alleen betrekking op een gedeelte van fase 1 & de Driehoek. Voor alle overige gebieden dient gewacht te worden op definitief worden van de beschikking Wet natuurbescherming in februari 2024. Wanneer de beschikking definitief is kunnen de overige zaken worden opgepakt en dit werkprotocol hierop worden aangevuld.

1. De plaatsing van de schermen, het ingraven van de emmers mag uitsluitend in de periode 1 t/m 31 oktober 2023 plaatvinden.
2. Van de werkzaamheden wordt een logboek bijgehouden, met daarin opgenomen fotomateriaal van de uitgevoerde maatregelen.
3. De start van de werkzaamheden worden gemeld bij de Omgevingsdienst (startmelding), alsmede onderhavig werkprotocol moet worden goedgekeurd door de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
5. Bij de start van de werkzaamheden zal een deskundig ecoloog betrokken zijn, tevens zal gedurende de werkzaamheden nauw contact moeten worden gehouden over de voortgang.
6. Het scherm en de emmers zullen in de winterperiode maandelijks, tot de daadwerkelijke ontheffingverlening en vangactie, gecontroleerd worden en indien nodig zal herstel plaatsvinden.

2.2 SPECIFIEKE MAATREGELEN PADDENSCHERM

7. Het amfibieënscherm bestaat uit stevig plastic of worteldoek van tenminste 50 cm hoog en wordt minimaal 10 cm ingegraven. De palen waar het scherm aan vast wordt gemaakt dient aan de binnenzijde van het scherm geplaatst te worden of het scherm dient aan de buitenzijde te komen. Met invloed van weer kunnen de palen gaan ‘rafelen’ en dit zijn mogelijkheden voor de rugstreeppad om het vrijgegeven gebied weer te kunnen bereiken.
8. Aan de binnenzijde of aan de zijde bij het ‘intern’ compartiment van het amfibieënscherm worden om de 25 meter emmers ingegraven om de dieren te vangen.
    - De emmers worden dicht ingegraven. Het voordeel van de emmers dicht ingraven is dat deze nog ‘verzegeld’ zijn en moeilijk te openen zijn.

- Na het ingraven worden de emmers afgedekt met aarden, zodat deze niet open kunnen gaan.
- Tevens wordt voorkomen dat de emmers zichtbaar zijn en worden opengemaakt.

9. De emmers worden voorzien van een uitklimstok mochten deze toch open komen te staan. Grondgebonden zoogdieren zoals muizen kunnen dan, wanneer deze in een emmer terecht komen, de emmer uitklimmen.
10. Het paddenscherm wordt dichtgemaakt. In deelgebied De Vijver en De Driehoek zijn een lage dichtheid aan rugstreeppadden aangetroffen. Deze overwinteren op de hoger gelegen delen zoals Elsgeesterhof. Aan beide zijde van het scherm worden om de 50 meter aardenwallen geplaatst, zodat de rugstreeppadden over het scherm kunnen geraken en migreren richting de overwinteringsgebieden buiten het scherm. Het plaatsen van schermen om de 50 meter is ruim voldoende, omdat in de huidige situatie het ook niet overal mogelijk is om te migreren (brede sloten). Nadat de ontheffing definitief is worden de aardenwallen aan de buitenzijde verwijderd en de achtergebleven dieren worden in het voorjaar weggevangen middels een schepnet en vangemmers.
11. De watergangen dienen open te blijven tot de ontheffing definitief is. Nadat de ontheffing definitief is worden de watergangen dichtgezet middels rijplaten. Aan weerszijde worden rijplaten in de watergangen gedrukt, zodat eventuele doorstroming blijft gewaarborgd, maar dat de padden niet via het water het gebied in kunnen.

2.3 MAATREGELEN ALGEMENE ZORGPLICHT

12. Onnodige verstoring d-oor betreding, licht en geluid van terreinen, waar planten en dieren (kunnen) verblijven wordt zoveel als mogelijk voorkomen.
13. Werkpaden en werkomgeving worden zo beperkt mogelijk gehouden. Tijdens het veldbezoek dient de werkroute uitgezet te worden in overleg met een ecoloog.
14. Het uitvoerend personeel dient alert te zijn op het verschijnen van dieren in het projectgebied. Aangetroffen dieren worden niet opzettelijk overreden, bedolven of gedood.
15. Wanneer de rugstreeppad (zie afbeelding 4) wordt aangetroffen binnen het werkgebied dient contact opgenomen te worden met een ecoloog en zal het werk stilgelegd moeten worden. Van het dier dienen foto's gemaakt te worden. Een deskundig ecoloog kan bepalen welke vervolgstappen nodig zijn.
16. Bij wijzigingen van de werkwijze, de begrenzing van het projectgebied of planning dient contact op te worden genomen met een deskundig ecoloog. In overleg dient te worden bepaald of andere maatregelen nodig zijn. Eventueel kan gemotiveerd worden afgeweken van het ecologisch werkprotocol. Een dergelijke afwijking dient schriftelijk te worden vastgelegd.

Afbeelding 4: Rugstreeppad

3. ORGANISATIE ECOLOGISCHE BEGELEIDING

In dit hoofdstuk is opgenomen op welke momenten ecologische begeleiding noodzakelijk is en welke gegevens dienen te worden vastgelegd in het kader van een omgekeerde bewijslast. Met behulp van deze gegevens kan worden aangetoond dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

3.1 PLANNING ECOLOGISCHE BEGELEIDING

In tabel 2 zijn de kritische momenten gedurende de werkzaamheden opgenomen waarbij minimaal ecologische begeleiding noodzakelijk is. Hierbij is de aangeleverde planning van de opdrachtgever gehanteerd. Geadviseerd wordt om minimaal twee weken voor aanvang van kritische werkzaamheden contact op te nemen met een deskundig ecoloog om de planning van de werkzaamheden af te stemmen.

Tabel 2: Planning van de werkzaamheden

Periode	Werkzaamheid uitvoerder	Maatregel	Ecologische begeleiding
Gedurende de werkzaamheden	Alle werkzaamheden	1 t/m 16	Ecologische begeleiding en zorgplichtmaatregelen in acht nemen.

Indien de planning wordt gewijzigd dient volgens maatregel 15 contact opgenomen te worden met een deskundig ecoloog. In overleg met een deskundig ecoloog kan worden bepaald of andere maatregelen nodig zijn.

3.2. GEGEVENS BETROKKEN ORGANISATIES

De volgende organisaties zijn betrokken bij het project.

Tabel 5: Betrokken organisaties

Bedrijf/Instantie	Betrokkenheid
Heijmans Vastgoed B.V. Postbus 2 5240 BB Rosmalen Contactpersoon: [redacted]	Opdrachtgever
Provincie Zuid-Holland Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid Postbus 14060 2501 GB DEN HAAG Contactpersoon: [redacted] Telefoon: 070 - 2189902	Inspecteur Wet natuurbescherming
VanderHelm Milieubeheer B.V. Contactpersoon: [redacted] Nobelsingel 2 2652 XA BERKEL EN RODENRIJS Telefoon: [redacted] E-mail: [redacted]	Adviseur ecologie

REFERENTIES

- BIJ12 (2017). *Kennisdocument Rugstreeppad*
- Witteveen & Bos (2022). Activiteitenplan Nieuw Boekhorst. 7 oktober 2022. Kenmerk: 121840

BIJLAGE 1 KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING

DESKUNDIGHEID

De uitvoerend ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige. Deze voorwaarden zijn vermeld in Box 2.

Box 2: Voorwaarden voor deskundigheid, Ministerie van Economische Zaken.

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

De ecologische quickscan betreft een onderzoek naar onder andere de (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in en nabij het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een soortgericht onderzoekt te worden uitgevoerd wat veelal gebonden is aan bepaalde perioden in het jaar.

Uit een soortgericht onderzoek kan naar voren komen dat beschermde soorten aanwezig zijn en dat daarop een negatief effect ontstaat. Mitigerende en/of compenserende maatregelen zijn dan nodig en mogelijk dient een ontheffing te worden aangevraagd om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Deze vervolgstappen zijn geen onderdeel van de ecologische quickscan.

KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op de door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V.

VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitvoering.

BIJLAGE 2. INRICHTING AMFIBIESCHERMEN

